

SEE MORE JESUS · WANTTOSEEMORE.COM

Ko e Hā 'oku Lea ai 'a e Tohi Tapu 'o Kau ki he Anga Faka'otua? — Vahe 2 · Ngaahi Konga Tohi Tapu 'i he KJV mo e Fika 'o Strong

VAHE 2 · KO HA AKO FO'OU 'OKU FAKATU'U 'I HE NGAHI TOKĀTEU FAKA-TOHITAPU

Māfetu'utu'unga 'o e Anga-Faka'otua — Akonaki Fakalao Tohitapu Tefito'i

LEA FAKAHU'OFA

Ko e anga faka'otua ko e koloa lahi ia, pea kuo foaki 'osi 'ae mafai ki ai. Ko e tu'unga ia kuo tuku 'i hotau 'ao; ko eni ke tau fakalaka atu, mo e ngaahi fakamo'oni fo'ou ki he mo'oni tatau. Ko e lea faka-Kalisi ko e eusebeia (G2150, godliness), 'a ia 'oku 'uhinga ki he tapuaki — ko e mo'ui 'oku hoifua mo'oni ki he 'Otua; pea 'oku 'i ai mo e eusebos (G2153, godly), ko e founa 'oku fakahoko ai — ke MO'UI 'i ha founa faka'otua. Fakatokanga'i lelei eni: ko e anga faka'otua 'oku 'ikai ko ha sino fakatu'a 'oku 'ai ki he ni'ihī kehe, koe'uhi 'oku lava ke tauhi 'e ha taha 'ae sino ka ne fakafisi ki hono mafai. 'Oku tupu ia mei ha me'a fakalilolilo: na'e hā'ele mai 'ae 'Otua 'i he kakano 'o e tangata. Pea koe'uhi na'a ne hā'ele mai, 'oku lava ke 'eve'eva ha tokotaha 'i hono 'ao pea fakahoifua kiate ia. 'Oku ma'u 'e he anga faka'otua ha akonaki; kuo pau ke tuli tonu ki ai; 'i he loto fiamālie ko e koloa lahi ia; pea neongo ko kinautolu kotoa pē 'e mo'ui 'i ha founa faka'otua te nau mamahi, 'oku 'ilo 'e he 'Eiki 'a e founa ke fakahaofi 'aki 'ae kau anga faka'otua. Ko e 'eve'eva ko 'eni 'oku motu'a: na'e 'eve'eva 'ae tangata 'e taha mo e 'Otua, pea na'e 'ave ia 'e he 'Otua. Ko hono ngata'anga ko e nāunau, mo ha 'aho 'oku tatali ki ai 'ae kau anga faka'otua. Ko ia ke fakatokanga ki ho 'eve'eva. Kumi ke mahino.

'ENI TOLU 'E FIU 'A 'ENI AKO 'O TALI:

1. 'Oku kamata mei fē 'a e angafaka'otuā, pea ko e hā hono me'a fakalilolilo?
2. 'Oku fēfē hono tuli 'o e mā'oni'oni'i, pea ko e hā 'oku ma'u ai 'e ha taha?
3. Ko e hā 'e faingata'a'ia ai 'akinautolu 'oku mo'ui 'i ha founa faka'otua, pea ko e hā 'oku 'amanaki ki ai 'ae kau fa'a lotu?

KO E TU'UNGA KUO 'OSI 'AI — MĀ'ONI'ONI

KO E TU'UNGA → KUO 'OANGE 'E HONO MĀFIMAFI FAKA'OTUA KIATAUTOLU 'A E ME'A KOTOA PĒ 'OKU KAU KI HE MO'UI MO E ANGA-FAKA'OTUA (2 PITA 1:3).

KO E TU'UNGA → FAKALAHĪ KI HE KATAKI 'A E ANGA FAKA'OTUA + KI HE ANGA FAKA'OTUA 'A E 'OFA FAKATOKOUA (2 PITA 1:6-7).

KO E TU'UNGA → KE MOU FAI FEINGA KE FAKAPAPAU'I HO'OMOU UI MO E FILI (2 PITA 1:10).

KO E TU'UNGA → AKO'I KOE KI HE ANGA FAKA'OTUA + KO E ANGA FAKA'OTUA 'OKU 'AONGA KI HE NGA'AHĪ ME'A KOTOA PE (1 TIMOTE 4:7-8).

KO E TU'UNGA → KO E ME'A LILO LAHI 'O E ANGA-FAKA'OTUA = NA'E FAKAHA 'A E 'OTUA 'I HE KAKANO (1 TIMOTE 3:16).

KO E TU'UNGA → KO E LOTOTĪ FAKATAUATĀINA MO E LOTO FIEMĀLIE KO E TĒPUNI LAHI IA (1 TIMOTE 6:6).

KO E TU'UNGA → MOU MO'UI FAKAPOTO, MA'ONI'ONI, MO FAKA'OTUA + 'O 'AMANAKI KI HE 'AMANAKI MONU'IA KO IA (TAITASI 2:12-13).

Ko e Konga 2 ko eni 'oku ne fakamo'oni'i ai 'a e mo'oni tatau mei ha kulupu fo'ou ia 'o e kau fakamo'oni.

LEA MĀHINO FAKAKALESI

“Anga-faka’otua” — **G2150 eusebeia** — angafaka’otua, angafakalāhi ngaahi me’a kotoa pē ‘oku kau ki he mo’ui mo e angafaka’otua

“lotu-tui’ia” — **G2153 eusebos** — Fai fakalotu, angafaka’otua kotoa pe ‘o kinautolu ‘e fai ke mo’ui faka’otua ‘ia Kalaisi Sisu

“Anga-faka’otua” — **G2317 theosebeia** — 'Eiki'anga, faifatongia lotu ki he 'Otua ko e kau fefine 'oku fakahā 'enau angafaka'otua 'aki 'ae ngaahi ngāue lelei

“mysitele” — **G3466 musterion** — ha me’a fakalilolilo, ha me’a fakapo’uli Lahi ‘aupito ‘ae fakalilolilo ‘oe angafaka’otua

“Koloa” — **G4200 porismos** — tufunga, ma’u pa’anga, ma’u koloa ko e anga faka’otua fakataha mo e lotu fiemālie ko e tupu lahi ia

“mātuitui” — **G841 autarkeia** — mātu’aki fiemālie, fe’unga ko e anga faka’otua fakataha mo e lotu fiemālie ko e tupu lahi ia

(Ko 'eku ngaahi fakakaukau fakafo'ituitui — fakatokanga'i 'a e ngaahi lea, koe'uhi 'oku nau kaungāve'i vāofi ka 'oku 'ikai ke tatau. 'a e eusebeia (G2150, mo'ui fakaotua) ko e anga-lelei ia, 'a e me'a ia 'iate ia pē; 'a e eusebos (G2153, faka'otua) ko e founa ia 'oku mo'ui 'aki 'a e mo'ui — ke MO'UI 'i he founa faka'otua. 'Oku lava 'e ha taha ke ne ui 'a e 'uluaki lea pea 'ikai ke ne fai 'aupito 'a e ua. Pea 'oku hā 'a e lea 'e taha 'i he tohi 'o taha pē: theosebeia (G2317, mo'ui fakaotua) — faka'apa'apa ki he 'Otua, ko ha tokotaha lotu ki he 'Otua — ko e mo'ui fakaotua 'oku 'ikai sio ki he kakai kehe ka 'oku sio ki he 'Otua. Na'e fili 'e he 'Otua 'a e lea-ngāue 'i he potu kotoa pē 'oku fehu'ia ai 'a hono mo'ui 'o ia, pea 'oku ako mai 'e he fili ko ia ha me'a kiate kitautolu.)

NGAAHI LEA MĀHU'INGA FAKAHEPELŪ

“lotu-tui’ia” — **H2623 chacyd** — anga-lelei, fa’a lotu, ha mā’oni’oni kuo vahe’i ‘e Sihova ‘ae tangata angafaka’otua

“faka’ofa’ofa” — **H8549 tamiym** — kakato, katoa, ta’ehano’ila, angatonu ke ke ‘a’eva ‘i hoku ‘ao, pea ke haohaoa

(Ko e ngaahi fakakaukau 'a 'eku lotu — 'oku pehē 'e Strong's ko e chacyd (H2623, angafaka'otua) ko hono 'uhinga totonu ko e anga'ofa, angafakalotu — ha tokotaha mā'oni'oni; pea 'oku fekau'aki ofi ia mo e chesed (H2617, 'alo'ofa). Ko e tangata angafaka'otua 'o e fuakava motu'a ko ha tangata 'alo'ofa, pea kuo vahe'i ia 'e he 'EIKI ma'ana pē. Pea ko e tamiym (H8549, haohaoa) 'oku 'uhinga ki hono kakato, katoa, ta'ehanomele — ko e lea tatau ia na'e fiema'u ki he ngaahi feilaulau. Ko e 'a'eva na'e kole 'e he 'Otua kia 'Epalame ko ha 'a'eva kakato, 'oku 'ikai ha me'a 'oku mole, 'ikai ha me'a 'oku ta'ofi.)

ANCHOR FAKATAHATAHA'ANGA

1 Timote 3:16 Pea ko e mo'oni 'aupito ko e me'a lahi 'ae me'a fakalilolilo 'oe lotu: ko e 'Otua na'e fakahā 'i he kakano, na'e fakamo'oni ia 'i he Laumālie, na'e mamata kiate ia 'ae kau 'āngelo, na'e malanga'aki ia ki he Senitaille, na'e tui kiate ia 'i māmani, pea ma'u hake ia ki he nāunau. **[G2150 eusebeia ■]**

[G3466 musterion ■]

KO E ME'A LILO LAHI 'O E ANGA-FAKA'OTUA = NA'E FAKAHĀ MAI 'AE 'OTUA 'I HE KAKANO.

(Ko hoku ngaahi fakakaukau fakafo'ituitui — 'oku ai hono aka 'oe fai faka'otua, pea 'oku 'ikai ko ha lao 'a e aka, ka ko ha tokotaha. Ko e musterion (G3466, me'a lilo) ko ha me'a lilo — ha me'a na'e fakalongo pē 'o a'u ki he taimi 'e fakahā ai 'e he 'Otua; pea ko e me'a lilo ni kuo lea mahino 'i he taimi ni: na'e fakahā 'ae 'Otua 'i he kakano 'oe tangata. 'Oku kamata heni 'a e eusebeia (G2150, fai faka'otua). 'Oku 'ikai ha taha 'oku 'alu hake ki he 'Otua 'i hono lelei 'o'ona pē; na'e ha'u hifo 'ae 'Otua ki he kakai, pea ko e fai faka'otua ko e mo'ui ia 'oku tali ai kiate ia.)

I. AKONAKI 'AIA 'OKU FE'UNGA MO E MĀ'ONI'ONI

A. 2 Pita 1:3 'O fakatatau ki he foaki kiate kitautolu 'e he'ene mālohi faka'otua 'ae ngaahi me'a kotoa pē ki he mo'ui mo e angafaka'otua, 'i he 'ilo kiate ia kuo ne uiui'i 'akitautolu ki he hake'aki mo e mā'oni'oni:

[G2150 eusebeia ■]

KO HONO MĀFIMĀFI FAKA'OTUA KUO NE FOAKI MAI KIATE KITAUTOLU 'A E NGAHI ME'A KOTOA PĒ 'OKU KAU KI HE MO'UI PEA MO E ANGA-FAKA'OTUA + FAKAFOU 'I HE 'ILO KIATE IA.

(Ko e ngaahi fakakaukau tāutaha — fakatokanga'i ki he foaki: KUO NE FOAKI, 'ikai TE NE FOAKI. Ko e mālohi 'oku 'a'ana ia, pea kuo hoko 'osi 'a e foaki. Ko e ngaahi me'a kotoa 'oku kau ki he mo'ui mo e anga-fakalotu 'oku ma'u mai ia 'i he 'ilo'i ia. 'Oku 'ikai ha taha kuo hoko 'o 'ilo'i ia 'oku masiva 'i he mālohi ke mo'ui 'i he anga-fakalotu.)

B. 1 Timote 6:3 Kapau 'oku ako kehe 'e ha taha, pea 'ikai loto ia ki he ngaahi lea lelei, 'ae ngaahi lea 'a hotau 'Eiki ko Sisu Kalaisi, pea ki he akonaki 'aia 'oku taau mo e angafaka'otua; **[G2150 eusebeia ■]**

KO E LEA MO'ONI = KO E NGAHI LEA 'A HOTAU 'EIKI SISU KALAISI + MO E AKONAKI 'OKU FEHOANAKI MO E ANGA-FAKA'OTUA.

(Ko e ngaahi fakakaukau totonu pe 'oku ou ma'u — 'oku 'i ai 'ae akonaki 'oku ngāue 'aki 'e he angafaka'otua, pea 'oku 'i ai 'ae ngaahi lea 'a e akonaki ko ia — ko e ngaahi lea mo'ui, ko e ngaahi lea tonu pe 'a hotau 'Eiki ko Sīsū Kalaisi. Kapau 'e ako'i ha me'a kehe, tā 'oku 'ikai ko e angafaka'otua 'ae me'a 'oku ako'i. 'Oku tu'u fakataha 'ae akonaki mo e mo'ui, pe 'oku hinga fakataha.)

II. KO E FAKAMO'ONI 'O MU'A — 'EVE'EVA 'I HOKU 'AO, PEA KE HAOHAOA

A. Senesi 5:24 Pea na'e 'a'eva 'a 'Inoke mo e 'Otua pea na'e 'ikai ia; he na'e 'ave ia 'e he 'Otua.

NA'E 'A'EVA 'A 'INOKE MO E 'OTUA → NA'E TO'O IA 'E HE 'OTUA.

B. Hepelū 11:5 Ko e tui na'e hiki ai 'a 'Inoke, ke 'oua na'a hoko kiate ia 'ae mate; pea na'e 'ikai 'ilo ia, koe'uhi kuo hiki ia 'e he 'Otua: he na'e te'eki fai hono hiki, kuo ne ma'u 'ae fakamo'oni ki he'ene fakafiemālie'i 'ae 'Otua.

'I HE'ENE 'IKAI TE'ENI 'AMIO KOVI NA'E MA'U 'E IA 'A E FAKAMO'ONI KO 'ENI = NA'A NE FAKAHOKO 'A E LOTO 'O E 'OTUA.

(Eku ngaahi fakakaukau fakafo'ituitui — fokotu'u fakataha 'a e ongo me'a ni. 'Oku pehē 'e Mōsese na'e 'EVA 'a 'Enoke mo e 'Otua; pea 'oku pehē 'e he tohi ko e hā 'a e 'uhinga 'o e 'eva ko ia — NA'E FAKAHĀ 'E IA 'A E FIEMĀLIE 'A E 'OTUA. Ko e me'a kotoa ia 'o e eusebeia (G2150, faka'otua) 'i he mo'ui 'a e tangata 'e taha: ke 'eva mo e 'Otua, pea ke fakafiemālie'i ia. Pea vakai ki he ngata'anga 'o e 'eva ko ia: na'e to'o ia 'e he 'Otua.)

C. Senesi 17:1 Pea 'i he hivangofulu ma hiva ta'u 'oe motu'a 'o 'Epalame na'e hā mai 'a Sihova kia 'Epalame, 'o ne pehē kiate ia, "Ko au, ko e 'Otua Māfimaifi; ke ke 'eve'eva 'i hoku 'ao, pea ke haohaoa.

[H8549 tamiym ■]

KO E 'OTUA MĀFIMAFI + KE KE 'EVE'EVA 'I HOKU 'AO, PEA KE HAOHAOA.

D. Saame 4:3 Ka mou 'ilo kuo vahe'i 'e Sihova ma'ana 'aia 'oku angalelei: 'e fanongo 'e Sihova 'o kau ka kole kiate ia. **[H2623 chacyd ■]**

KUO VAHEVAHE 'E HE 'EIKI 'AE TANGATA ANGA-FAKA'OTUA MA'ANA + 'E FANONGO 'A HONO 'EIKI.

(Ko 'eku ngaahi fakakaukau fakafo'ituitui — 'oku 'uhinga 'a e tamiym (H8549, haohaoa) ki he kakato, katoa — ko ha 'a'eva kakato 'i hono 'ao. Pea mo e chacyd (H2623, angafaka'otua) — kuo VAHE'I 'e Sihova 'a e tangata angafaka'otua kiate ia pē, pea 'oku ne ongo'i ia 'o ka ne ui. 'Oku 'ikai ha me'a fo'ou 'a e 'a'eva faka'otua; na'e 'i ai talu mei he kamata'anga.)

III. HOLA MEI HE NGAHI MEA KO ENI, PEA TULI KI MUI HE ANGA-FAKA'OTUA

A. 1 Timote 6:11 Ka ko koe, 'ae tangata 'oe 'Otua, puna mei he ngaahi me'a ni; pea ke tuli ki he mā'oni'oni, mo e angafaka'otua, mo e tui, mo e 'ofa, mo e fa'a kātaki, mo e angavaivai.

[G2150 eusebeia ■]

PUNA MEI HE NGAHI ME'A NI + PEA KE TULI KI HE MĀ'ONI'ONI, MO E ANGAFAKA'OTUA, MO E TUI, MO E 'OFA, MO E FA'A KĀTAKI, MO E ANGAVAIVAI.

B. 1 Timote 6:12 Tau 'ae tau lelei 'oe tui, puke ke ma'u 'ae mo'ui ta'engata, 'aia kuo ui foki koe ki ai, pea kuo ke fakahā 'ae fakamo'oni lelei 'i he 'ao 'oe fakamo'oni tokolahi.

TAU 'AE TAU LELEI 'OE TUI + PUKE KE MA'U 'AE MO'UI TA'ENGATA.

(Ko e ngaahi fakakaukau fakafo'ituitui 'oku ou ma'u — 'oku 'i ai 'ae ngaahi ngaue 'e ua 'i ha tokotaha 'e taha: HOLA, mo TULI KI MU'A. 'Oku tu'u 'a e eusebeia (G2150, mā'oni'oni) 'i he lotolotonga 'oe me'a 'e ono ke tuli ki ai — 'oku 'ikai ke tatali ki ai, ka 'oku tuli ki ai. Pea ko e tulinga ko ia ko ha fai, ko e fai lelei 'oe tui — pea ko e ngata'anga 'oe fai ko hono puke ma'u 'oe mo'ui ta'engata.)

IV. KO E TALA'OFA LAHI — MĀ'ONI'ONI FAKATAHA MO E FIEMĀLIE

A. 1 Timote 6:5 Mo e fefakakihikovi'aki 'ae kau tangata loto kovi, pea ta'ema'u 'ae mo'oni, 'oku nau mahalo ko ia 'e koloa'ia ai ko e lotu ia; ke ke mavahe koe mei he kakai pehē. **[G2150 eusebeia ■]**

[G4200 porismos ■]

'OKU NAU MAHALO KO IA 'E KOLOA'IA AI KO E LOTU IA → KE KE MAVAHAE KOE MEI HE KAKAI PEHĒ.

B. 1 Timote 6:6 Ka ko e angafaka'otua mo e loto fiemālie, ko e koloa lahi ia. **[G4200 porismos ■]**

[G841 autarkeia ■] [G2150 eusebeia ■]

KO E MĀ'ONI'ONI MO E FIEMĀLIE = KO HA VIKI LAHI.

(Ko e ngaahi fakakaukau totonu — fokotu'u fakatafa'aki 'a e ongo lea Tohitapu ni pea sio ki he liliu. 'Oku pehē 'e he kakai loto fakatupu koviā ko e fu'u koloa 'a e anga-fakaotua — 'oku ngāue'aki 'a e anga-fakaotua ko e founa ke ma'u ai 'a e pa'anga, koe'uhi ko e lea porismos (G4200, gain) 'oku 'uhinga ki ha matavai ma'u pa'anga, ko ha founa ke ma'u ai 'a e pa'anga. Ko e lea 'oku ne liliu 'a e me'a ko ia — 'oku fakahā ai 'oku KO e anga-fakaotua 'a e fu'u koloa lahi — fakataha mo e loto-fiemālie. 'Oku 'uhinga 'a e lea autarkeia (G841, contentment) ki he 'ilifia, 'a e loto-fiemālie. Ko e tokotaha 'oku ma'u 'a e anga-fakaotua, fakataha mo e me'akai mo e vala, 'oku lahi ange 'ene koloa 'i he tokotaha 'oku ma'u kotoa 'a e ngaahi koloa kae 'ikai ha 'Otua.)

V. KO E FAKATOKANGA — KO HA FA'A ULU'I MĀ'ONI'ONI, PEA MO E LOTO MAMAHI 'A MĀMANI

A. 2 Timote 3:5 'Oku nau ma'u hono nge'esi 'oe lotu, ka 'oku nau li'aki 'a hono mālohi: ke ke afe mei he kakai pehē. **[G2150 eusebeia ■]**

'OKU NAU MA'U HONO NGE'ESI 'OE LOTU + KA 'OKU NAU LI'AKI 'A HONO MĀLOHI → KE KE AFE MEI HE KAKAI PEHĒ.

B. 2 Kolinitō 7:10 He ko e mamahi 'oku taau mo e 'Otua 'oku ne langaki 'ae fakatomala ki he fakamo'ui, 'e 'ikai toe fakatomala ai: ka ko e mamahi fakamaama, 'oku ne langaki 'ae mate.

HE KO E MAMAHI 'OKU TAAU MO E 'OTUA 'OKU NE LANGAKI 'AE FAKATOMALA KI HE FAKAMO'UI + KA KO E MAMAHI FAKAMAAMA, 'OKU NE LANGAKI 'AE MATE.

(Ko hoku ngaahi fakakaukau fakafo'ituitui — 'e lava ke tauhi 'a e founa ka 'oku ta'ofi 'a e mafai: ko ha fakahā 'o e angafa'a-otua ka 'oku 'ikai ha mo'ui 'i ai. Ko e fekau 'oku 'ikai ko hono fakalelei 'o e kakai peheni, kae ko hono AFE ATU. Pea 'oku ako mai 'e he fa'ahinga fakamamahi 'e ua 'a e me'a tatau: 'e lava ke hā tatau 'a e ongo me'a 'e ua ka nau iku ki he fepapanga'i. Ko e fakamamahi faka'otua 'oku ne fakatupu 'a e fakatomala 'oku iku ki he fakamo'ui; ko e fakamamahi 'a māmani 'oku ne fakatupu 'a e mate. Ahi'ahi'i 'akinautolu 'i he me'a 'oku nau fakatupu.)

VI. KO KINAUTOLU KOTOA PĒ TE NAU LOTO KE MO'UI FAKA'OTUA TE NAU MĀMAHI — PEA 'OKU FAKAHOPI 'E HE 'EIKI 'AKINAUTOLU 'OKU MĀ'OLUNGA 'I HE 'OTUA

A. 2 Timote 3:12 'Io, pea ko kinautolu kotoa pē 'oku loto ke mo'ui angafaka'otua kia Kalaisi Sisu, te nau 'ilo 'ae fakatanga. **[G2153 eusebos ■]**

KO KINAUTOLU KOTOA PE TE NAU LOTO KE MO'UI FAKA'OTUA 'IA KALAISI SISU TE NAU KATAKI 'AE FAKATANGA.

B. 2 Pita 2:9 'Oku 'ilo 'e he 'Eiki ke fakamo'ui 'ae kakai angafaka'otua mei he ngaahi 'ahi'ahi, pea ke tuku 'ae ta'eangatonu ki he 'aho 'oe fakamaau ke tautea:

'OKU 'ILO 'E HE 'EIKI KE FAKAMO'UI 'AE KAKAI ANGAFAKA'OTUA MEI HE NGAHI 'AHI'AH.

(Ko 'eku ngaahi fakakaukau fakafo'ituitui — 'oku 'ikai te ne pehē ko ha ni'ihī 'oku mo'ui 'i he founa fa'a manako ki he 'Otua — 'oku ne pehē ko e KOTOA PĒ. Ko e eusebos (G2153, angafaka'otua) ko e founa mo'ui ia, pea 'oku fehi'a 'a māmani ki he founa ko ia. Ka fakahoa mai 'a e fakamo'oni hono ua ki he 'uluaki: 'oku 'AFIO'I 'e he 'Eiki 'A E FOUNGA KE FAKAHAOFI 'A E KAKAI ANGAFAKA'OTUA MEI HE NGAHI 'AHI'AH. 'Oku pau e mamahi, pea 'oku pau e fakahaofi. Falala ki hono ongo me'a fakatou'osi, pea 'oua na'a manavahē.)

VII. 'AMANAKI — 'O TALITALI 'A E HA'U 'A E 'AHO 'O E 'OTUA

A. 2 Pita 3:11 Ko ia 'i he'ene pau pe ke 'auha 'ae ngaahi me'a ni kotoa pē, ko e hā 'ae anga 'oku taau mo kimoutolu 'i he 'ulunga'anga mā'oni'oni mo e angafaka'otua; **[G2150 eusebeia ■]**

E VETE 'A E NGAHI ME'A KOTOA PE NI → KO E TU'UNGA FEFE HONO TAAU MO KIMOUTOLU KE MOU 'I AI 'I HE 'ULUNGAANGA MA'ONI'ONI KOTOA MO E LOTU FAKA'OTUA.

B. 2 Pita 3:12 'O 'amanaki mo holi atu ki he hoko mai 'oe 'aho 'oe 'Otua, 'aia 'e vela 'o 'auha ai 'ae ngaahi langi, pea 'e vai 'i he vela lahi 'ae ngaahi tefito'i me'a?

'O 'AMANAKI MO HOLI ATU KI HE HOKO MAI 'OE 'AHO 'OE 'OTUA.

(Ko hoku fanongo fakafo'ituitui — koe'uhi ko e me'a kotoa ni 'e vela 'o mavete, ko e ha 'oku toe? Ko e anga tu'u ma'oni'oni mo e anga-fakalotu. He 'oku 'ikai fokotu'u 'e he tangata anga-fakalotu 'ene koloa 'i ha feitu'u 'e vela ai e me'a kotoa; 'oku ne kumi ki he 'aho 'o e 'Otua, pea ne fakatoto'ohifo ki ai.)

GUTU 'O E TOKOUA

1 Timote 3:16 Pea ko e mo'oni 'aupito ko e me'a lahi 'ae me'a fakalilolilo 'oe lotu: ko e 'Otua na'e fakahā 'i he kakano, na'e fakamo'oni ia 'i he Laumālie, na'e mamata kiate ia 'ae kau 'āngelo, na'e malanga'aki ia ki he Senitaille, na'e tui kiate ia 'i māmani, pea ma'u hake ia ki he nāunau. **[G2150 eusebeia ■]**

[G3466 musterion ■]

KO E 'OTUA NA'E FAKAHĀ 'I HE KAKANO.

Sione 1:14 Pea na'e hoko 'ae Folofola ko e kakano, pea nofo ia 'iate kitautolu, (pea na'a mau mamata ki hono nāunau, ko e nāunau 'oe tokotaha na'e tupu mei he Tamai,) 'oku fonu 'i he 'alo'ofa mo e mo'oni.

PEA NA'E HOKO 'AE FOLOFOLA KO E KAKANO + PEA NOFO IA 'IATE KITAUTOLU + PEA NA'A MAU MAMATA KI HONO NĀUNAU.

1 Sione 4:2 Ko e me'a eni 'oku mou 'ilo ai 'ae laumālie 'oe 'Otua: Ko e laumālie kotoa pē 'oku fakahā kuo ha'u 'a Sisu Kalaisi 'i he sino, 'oku 'oe 'Otua ia:

KO E LAUMĀLIE KOTOA PĒ 'OKU FAKAHĀ KO SISU KALAISI KUO HA'U 'I HE KAKANO = 'OKU 'OTUA.

Tangata Malanga 4:12 Pea kapau 'e mālōhi ha tokotaha ki he tokotaha, ka 'e fa'a iku'i ia 'e he toko ua; pea ko e afo tu'o tolu 'oku motungata'a ia.

KA 'E FA'A IKU'I IA 'E HE TOKO UA + PEA KO E AFO TU'O TOLU 'OKU MOTUNGATA'A IA.

(Ko hoku ngaahi fakakaukau fakafo'ituitui — tuku fakataha 'a e tolu. 'Oku pehē 'e Paula na'e FAKAHĀ 'a e 'Otua 'i he kakano; 'oku pehē 'e Sione na'e HOKO 'a e Folofola ko e KAKANO, pea nofo ia mo kitautolu; pea 'oku toe pehē 'e Sione, ko e laumālie kotoa pē 'oku fakahā 'oku HA'U 'a Sisu Kalaisi 'I HE KAKANO, 'oku mei he 'Otua ia. Ko e ngaahi lea 'e tolu, ka ko e me'a lilo 'e taha: na'e hā'ele mai 'a e 'Otua 'i ha sino — ko e sino kuo ke teuteu'i ma'aku. Ko eni 'a e tu'unga 'o e angafaka'otua kotoa, pea ko eni 'a e sivi ki he laumālie kotoa pē: ko eni 'a e founa ke ke 'ilo ai 'a e Laumālie 'o e 'Otua. 'I he ngutu 'o e kau fakamo'oni 'e toko ua pe toko tolu 'e fokotu'uma'u ai 'a e lea kotoa pē, pea ko e maea kuo lolomi 'i he ngaahi filo 'e tolu 'oku 'ikai ke fa'a motu vave.)

'AE MALU MO HONO FAKAHOKO

Shadow 'Isaia 7:14 Ko ia ko Sihova pe te ne 'atu kiate koe 'ae faka'ilonga; Vakai, 'e tuitu'ia 'ae tāupo'ou, pea 'e fā'ele'i 'ae tama, pea 'e ui hono huafa ko 'Imanuela.

KO IA KO SIHOVA PE TE NE 'ATU KIATE KOE 'AE FAKA'ILONGA → 'E TUITU'IA 'AE TĀUPO'OU, PEA 'E FĀ'ELE'I 'AE TAMA + PEA 'E UI HONO HUAFA KO 'IMANUELA.

Fulfillment Mātiu 1:23 “Vakai, 'e feitama 'ae tāupo'ou, pea 'e fā'ele'i 'ae tama, pea 'e ui hono huafa, ko 'Imanuela:” ko hono 'uhinga “Ko e 'Otua 'iate kitautolu.”

TE NAU UI HONO HUAFA KO EMANUELA = KO E 'OTUA MO KITAUTOLU.

(Ko e ngaahi fakakaukau totonu 'o au — na'e fai 'e 'Isaia 'ae faka'ilonga: ko e tama tangata 'ae ta'ahine, mo hono hingoa ko 'Imanueli. 'Oku pehē 'e Matiu na'e fai ia, koe'uhi ke fakahoko 'aia na'e folofola 'aki 'e he 'Eiki 'i he palōfita — pea 'oku ne fakamatala 'ae hingoa: KO E 'OTUA MO KITAUTOLU. 'Oku fai 'e Paula 'ae fakamo'oni tatau: na'e fakahā 'ae 'Otua 'i he kakano 'o e tangata — 'oku lahi 'ae fakalilolilo 'o e angafaka'otua. Na'e tala'ofa 'ae fakalilolilo 'i ha hingoa, pea na'e fakahoko ia 'i ha tokotaha.)

PĀ FAKA'OSI

2 Pita 3:13 Ka 'oku tau 'amanaki ki he ngaahi langi fo'ou mo e fonua fo'ou, 'aia 'oku nofo ai 'ae mā'oni'oni, 'o fakatatau ki he'ene tala'ofa.

FAKATAHA MO 'ENE TALA'OFA → 'OKU TAU 'AMANAKI KI HA NGAHI LANGI FO'OU MO HA MĀMANI FO'OU, 'OKU NOFO'IA IA 'E HE MĀ'ONI'ONI.

1 Timote 3:16 Pea ko e mo'oni 'aupito ko e me'a lahi 'ae me'a fakalilolilo 'oe lotu: ko e 'Otua na'e fakahā 'i he kakano, na'e fakamo'oni ia 'i he Laumālie, na'e mamata kiate ia 'ae kau 'āngelo, na'e malanga'aki ia ki he Senitaille, na'e tui kiate ia 'i māmani, pea ma'u hake ia ki he nāunau. **[G2150 eusebeia ■]**

[G3466 musterion ■]

LAHI 'AUPITO 'A E ME'A FAKALILOILO 'O E ANGAFAKA'OTUA → NA'E HIKI'I HAKE IA KI HE NĀUNAU.

(Ko hoku ngaahi fakakaukau fakafo'ituitui — ko eni hono iku'anga 'o e me'a kotoa. 'Oku kamata 'ae anga faka'otua 'i ha me'a fufū — na'e fakahā 'ae 'Otua 'i he kakano 'o e tangata — pea ko e me'a kotoa pē 'oku kau ki ai kuo 'osi foaki, 'i hono 'ilo'i ia. 'Oku 'iai hano akonaki, 'io ko e ngaahi lea totonu pē 'o hotau 'Eiki ko Sisu Kalaisi. Kuo pau ke tuli ki ai pea fai ke ma'u ia; 'i he loto fiamālie 'oku ne fakatupu 'ae koloa lahi; pea ko ha sino 'o ia ta'e ma'u 'ae mālohi 'o ia ko e me'a noa ia. Ko kinautolu 'e fie mo'ui faka'otua te nau kātaki'i 'ae faingata'a, ka 'oku 'ilo'i 'e he 'Eiki 'ae founa ke fakahaofi ai kinautolu. Ko e 'eve'eva ko ia ko e me'a motu'a ia — na'e 'eve'eva 'a 'Enoke mo e 'Otua, 'o ne fakahōifua kiate ia, pea na'e 'ave ia 'e he 'Otua. Pea ko hono iku'anga ko e nāunau: ko ia na'e fakahā 'i he kakano 'o e tangata na'e 'ave hake ia ki he nāunau, pea 'oku sio 'a kinautolu 'oku mo'ui faka'otua ki hono 'aho, pea ki ha ngaahi langi fo'ou mo ha māmani fo'ou, 'a ia 'oku nofo'ia 'e he mā'oni'oni.)

SIVI AKO

1. 1 Timothy 3:16 — Pea ko e mo'oni 'aupito ko e me'a lahi 'ae me'a fakalilolilo 'oe lotu: ko e 'Otua na'e:

- a) na'e sio ki ai 'a e kau 'angelo
- b) fakahā 'i he kakano
- c) na'e hiki hake ki he lāngilangi

2. 2 Pita 1:3 — 'O fakatatau ki he foaki kiate kitautolu 'e he'ene mālohi faka'otua 'ae ngaahi me'a kotoa pē ki he:

- 'a) mo'ui mo e angafaka'otua
- b) lāngilangi mo e angalelei
- c) māmani 'e hoko mai

3. 1 Timothy 6:6 — Ka ko e angafaka'otua mo e loto fiamālie, ko e:

- a) 'aonga ki he ngaahi me'a kotoa pē

e) ko e tatā'ofa'iva 'o e mo'ui
ko e koloa lahi

4. 2 Timothy 3:5 — 'Oku nau ma'u hono nge'esi 'oe lotu, ka 'oku nau li'aki:

- a) ko e 'Eiki na'e fakatau'i 'akinautolu
'a hono mālohi
- c) ko e tui na'e fai 'o 'oua tu'o taha 'a hono tuku mai

5. 2 Kolinito 7:10 — He ko e mamahi 'oku taaui mo e 'Otua 'oku ne langaki:

- a) kātaki
- b) mate
- c) fakatomala ki he fakamo'ui

6. Sēnesi 17:1 — Ko au, ko e 'Otua Māfimafi; ke ke 'eve'eva 'i hoku 'ao, pea ke ke:

- a) haohaoa
- b) angatonu
- c) toputapu

7. Hepelu 11:5 — Ki mu'a 'i hono hiki, na'e ma'u 'e ia 'ae fakamo'oni ni, ko 'ene:

- a) na'e 'eve'eva mo e 'Otua
Fakafiemālie'i 'ae 'Otua
- c) manavahē ki he 'Otua

KII TALI: 1-b, 2-a, 3-c, 4-b, 5-c, 6-a, 7-b

'E LAHI HONO VAHEVAHE 'O E AKO KO 'ENI

KO E FOUNGA 'OKU MA'U AI 'E HE FAKALILOILO HONO FEHOANAKI: 'OKU LAHI 'A E FAKALILOILO 'O E ANGA-FAKALOTU (1 TIMOTE 3:16), PEA 'OKU NGAUE 'OSI 'A E FAKALILOILO 'O E ANGAHALA (2 TESALONAIIKA 2:7) — KO E TAHA 'OKU FOKOTU'U KE FEHANGAHANGAI MO E TAHA, TEU'I KI HONO AKO PĒ 'A'ANA.

KO E FOUNGA 'OKU MAHU'INGA AI 'A E NGA'HI LEA: KO E LEA 'ANGA FAKAOTUA' 'I HE 1 TIMOTE 2:10 KO E THEOSEBEIA (G2317, ANGA FAKAOTUA) — KO E TAHA 'OKU 'APASIA KI HE 'OTUA, KO HA TOKOTAHA LOTU KI HE 'OTUA — PEA 'OKU HĀ PE IA 'O TAHA; FAKAMAHINO'I PE KO FĒ 'OKU TU'U AI 'A E LEA 'I HE POTU TAKI TAHA, PEA KO E HĀ HONO 'UHINGA.

FOUNGA KE KE TOKANGA KI AI HO LOTO: 'OKU TU'U 'A E ANGA-FAKALOTU 'I HE NGA'HI SITEPU 'O E 2 PITA 1:5-7 — FAKALAHĪ KI HE KĀTAKI-FUOLOA 'A E ANGA-FAKALOTU, PEA KI HE ANGA-FAKALOTU 'A E 'OFA FAKAKAINGA — 'OKU FALALA 'A E SITEPU KOTOA PĒ 'O E NGA'HI SITEPU KO IA KI HE SITEPU NI.

→ 'OKU ANGA-FĒFĒ HONO 'AONGA'IA 'O E NGĀUE'I: FAKANGĀUE'I KOE 'I HE ANGA-FAKALOTU'I (1 TIMOTE 4:7-8) — KO E NGĀUE'I 'O E SINO 'OKU 'AONGA'IA KI HA FOUNGA SI'ISI'I, KA KO E ANGA-FAKALOTU'I 'OKU 'AONGA'IA KI HE NGA'HI ME'A KOTOA PĒ, 'O MA'U AI 'A E TALAKI'I 'O E MO'UI KO ENI 'OKU LOLOTONGA, PEA MO IA 'E HOKO MAI 'AMUI.

KO HONO A'U ATU KI HE TA'ENGATA: KOE'UHI KE TUKU ATU Kiate KIMOUTOLU 'AE HŪ'ANGA FAKAFIEFIA KI HE PULE'ANGA TA'ENGATA 'O HOTAU 'EIKI MO E FAKAMO'UI KO SISU KALAI SI (2 PITA 1:11) — PEA 'OKU 'AMANAKI 'AE KAU ANGAFKA'OTUA KI HE NGA'HI LANGI FO'OU MO E MĀMANI FO'OU, 'AIA 'OKU NOFO'IA 'E HE MĀ'ONI'ONI (2 PITA 3:13).

SOURCES & CREDITS

Scripture: Revised West Version (Public Domain) — a redistributable edition, looked up exactly and never machine-translated.

Alternate chapter/verse numbering reconciled with STEP Bible TVTMS (CC BY 4.0).

Strong's numbering & original-language data: OpenScriptures Hebrew Bible (CC BY 4.0); STEP Bible.org — TAHOT/TAGNT/TBESH/TBESG (CC BY 4.0); Robinson-Pierpont Byzantine Majority Text (Public Domain); Strong's dictionary, 1890 (Public Domain).

Typography: Google Noto fonts (SIL Open Font License 1.1).

© SEE MORE JESUS · wanttoseemore.com — shared under Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0).